

**BIZTONSÁGI ADATLAP
ACETILÉN (DISSZUGÁZ)**

A kiállítás kelte: 2000. 07. 21.
Felülvizsgálva: 2006. 02. 21.

Verzió: 5.0

H

Oldal: 1/2
Adatlapszám: H8364

1. VEGYI ANYAG NEVE: ACETILÉN (DISSZUGÁZ)

Kereskedelmi forgalomban használt elnevezések és termékszámok:

Disszugáz	300
Disszugáz (tisztított)	306
CAS-szám:	74-86-2
EK-szám:	200-816-9

Gyártó/Forgalmazó cég neve:

Linde Gáz Magyarország Zrt.

Cím: 9653 Répcelak, Carl von Linde út 1.

Tel: 06/95/588-100 Fax: 06/95/588-102

Felhasználási terület:

Hegesztés, lángvágás, lángfotometria

Sürgősségi telefon: 06/95/588-100**Egészségügyi információ:**

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. Tel: 06/1/476-6400
06/80/201-199**2. ÖSSZETÉTEL**

Hatóanyag: acetilén (300) min.: 98 % (C₂H₂)
acetilén (306) min.: 99,6 % (C₂H₂)

Nem tartalmaz olyan egyéb anyagokat, amelyek a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet 4. mellékletben meghatározott koncentráció értékeket meghaladnák, vagy amelyek a termék osztályba sorolását befolyásolnák.

3. VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS

Hő hatására robbanhat. Levegővel érintkezve vagy anélkül is robbanásveszélyes. Fokozottan tűz és robbanásveszélyes gáz. Nyomás alatt oldott gáz.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS**Belélegzés esetén**

A belélegzett levegő magas acetilén koncentrációja fulladást okozhat. A sérült nem észleli a fulladási állapot bekövetkezését. Alacsony acetilén koncentráció esetén narkotikus hatások léphetnek fel. Tünetei lehetnek a mozgásképtelenség elvesztése, eszméletvesztés, szédülés, fejfájás, émelygés és tájékozódási zavarok. A sérültet a környező levegőtől független légzőkészülék használata mellett friss levegőre kell vinni és meleg, nyugodt körülmények között kell tartani. A helyszínrre orvost kell hívni. A légzés leállása esetén mesterséges lélegeztetést kell alkalmazni.

5. TŰZVESZÉLYESSÉG

Fokozottan tűz és robbanásveszélyes anyag (tűzveszélyességi osztály: „A”).

Speciális kockázatok

Tűz hatására megrepedhet/felrobbanhat a palack.

Veszélyes égéstermékek

Tökéletlen égés által szén-monoxid keletkezhet.

Alkalmas oltószer

Minden ismert oltószer használható.

Speciális eljárások tűz esetén

Ha lehet, le kell zárni a gázkiáramlást. Kiáramló égő gázt csak akkor szabad oltani, ha az feltétlenül szükséges. Lehetséges egy spontán robbanásszerű újragyulladás. Acetilénbomlás gyanúja esetén (meleg lesz a palack, korom jön ki a szelepen): el kell zárni a palackszelepet, védett helyről intenzíven vízzel hűteni a palackot. Ha nem lehet

megállítani a felmelegedést, fennáll a robbanás veszélye. Ki kell üríteni a területet, értesíteni kell a tűzoltóságot.

Speciális védőfelszerelés tűzoltók számára

Zárt térben környező levegőtől független légzőkészüléket kell használni.

6. ÖVINTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN**Személyi védőintézkedések**

Gázkiáramlás esetén a területet ki kell üríteni. A területre való belépésnél használjunk környező levegőtől független légzőkészüléket, hacsak az atmoszférát nem találták biztonságosnak. Megfelelő szellőztetésről gondoskodni kell. Gyújtóforrást meg kell szüntetni.

Környezetvédelmi intézkedés

Meg kell kísérelni a gázkiömlés elzárását.

Tisztítási módszerek

A helyiséget ki kell szellőztetni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**Kezelés**

Az acetilénnel érintkező berendezéseket az elektrosztatikus feltöltődés ellen le kell földelni. Az acetilén nem érintkezhet tiszta vörösrézrel, 70 %-nál több vörösréz tartalmú sárgarézrel, higannyal és ezüsttel. Meg kell akadályozni a víznek a gázpalackba való bejutását, a palackba történő visszaáramlását. A berendezéseket, készülékeket az acetilén bevezetése előtt nitrogénnel ki kell öblíteni.

Csak olyan berendezést használjunk, amely erre a termékre, a tervezett nyomásra és hőmérsékletre alkalmas. Kétes esetben konzultálni kell a gáz szállítójával.

Tűzforrásoktól a palackot távol kell tartani. A palack, oxidáló gázokkal és más tüzet elősegítő anyagokkal együtt nem tárolható. Figyelembe kell venni a gáz szállítójának kezelési utasításait. Be kell tartani 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes r. a munkahelyek kémiai biztonságáról előírásait.

Tárolás

A palackokat feldőlés ellen biztosítani, és a külső fizikai behatásoktól védeni kell. Tároláskor éghető gázoktól és egyéb éghető anyagoktól távol kell tartani. A palackokat 50°C-nál alacsonyabb hőmérsékletű, jól szellőztetett helyen kell tárolni.

Be kell tartani a 2/2002. (I.23.) BM rendelet 4. számú melléklet X. fejezet Gázpalackok szállítása, tárolása és kezelése előírásait.

8. AZ EGÉSZSÉGET NEM VESZÉLYEZTETŐ MUNKAVÉGZÉS FELTÉTELEI**Személyi védőintézkedések**

Megfelelő szellőzést kell biztosítani. A termék használata során nem szabad dohányozni. Gázpalackokkal végzett munkánál megfelelő védőkesztyűt és orrmerevítő védőcipőt kell hordani!

Kézvédelem:MSZ EN 388 2111**Lábvédelem:**

Biztonsági cipő (MSZ EN 345-1, SB)

Autogén vágásnál és hegesztésnél megfelelő szűrőüveggel rendelkező védőszemüveget (MSZ EN 175) és védőkesztyűt (MSZ EN 12477) kell használni.

**BIZTONSÁGI ADATLAP
ACETILÉN (DISSZUGÁZ)**

A kiállítás kelte: 2000. 07. 21.
Felülvizsgálva: 2006. 02. 21.

Verzió: 5.0

H

Oldal: 2/2
Adatlapszám: H8364

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Vegyi képlet:	C ₂ H ₂
Molekulásúly:	26 g/mol
Olvadáspont:	-80, 8 °C
Forráspont: (szublimációs hőmérséklet):	-84 °C
Kritikus hőmérséklet:	35 °C
Relatív sűrűség, gázállapotban (levegő=1):	0,9
Relatív sűrűség, folyékony (víz=1):	nem jellemző
Gőznyomás: 20 °C-on:	44 bar
Oldhatóság vízben: (mg/l):	1185
Szín:	színtelen gáz
Szag:	fokhagyma illatú
Gyulladás hőmérséklet:	325 °C
Robbanási határ (térfogat % levegőben):	2,4 - 88
Palacknyomás: (15°C-nál):	max. 19 bar

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Levegővel robbanó keveréket képez. Magas hőmérsékleten és/vagy nyomáson vagy, katalizátor jelenlétében hevesen felbomolhat. Már 160°C-on megindul bomlásának termékei: hidrogén és korom. Rézzel, ezüsttel és higannyal robbanó karbidokat képez. Ne használjunk 70 %-nál magasabb vörösréz tartalmú ötvözeteket. Veszélyes reakcióba lép a levegővel, oxigénnel és más oxidáló anyagokkal, klórral, hipoklorit oldatokkal és brómgőzökkel. Tüzet tápláló anyagokkal hevesen reagálhat.

11. TOXIKOLÓGIAI ADATOK

Belégzése következtében narkotikus hatás lehetséges. Magas koncentrációban fulladást okoz.

12. ÖKOTOXICITÁS

A termék környezetre gyakorolt káros hatása ismeretlen.

13. HULLADÉKKEZELÉS, ÁRTALMATLANÍTÁS

Nem szabad a légkörbe engedni! Vigyázat, az üres palackban lévő maradéktöltet is veszélyes! A felhasznált gázt egy lánvisszacsapásgátlóval ellátott égőn keresztül el kell égetni. A maradéktöltettel rendelkező palackot - amennyiben használhatatlanná válik - 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet (a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről) - előírások szerint kell ártalmatlanítani. Ne áramtassuk olyan csatornába, pincébe, munkagödörbe, vagy hasonló helyre, ahol veszélyes lehet a gáz felgyülemelése. Ha tanácsadásra van szükség, érdeklődjünk a gáz szállítójánál.

A kiürült palackot vissza kell szállítani a forgalmazónak.
EWC 16 05 04*

14. SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

IMDG: 2.1 osztály
IATA: 2.1 osztály
ADR/RID: 2 osztály, 4F csoport
UN szám és a helyes szállítási megnevezés:
UN 1001 ACETILÉN, OLDOTT
Csomagolási utasítás: P 200
Címkézés az ADR/RID szerint:
Veszélyességi bárca: 2.1: éghető gáz
Veszélyjelölő szám: 239
További szállításra vonatkozó információ:

Lehetőleg ne szállítsuk olyan járműveken, amelyek rakodótere nincs elválasztva a vezetőfülkétől. A vezetőnek ismernie kell a rakomány lehetséges veszélyeit, és tudnia kell, mi a teendő baleset vagy

veszély esetén. Szállítás előtt úgy kell biztosítani a palackokat, hogy azok el ne csúszhassanak. A palackok szelepe zárt és tömített legyen. A szelepszáró anya vagy záródugó (amennyiben van) valamint a szelepvédő berendezés helyesen legyen rögzítve. Biztosítani kell a megfelelő szellőzést. A járművön és a járműnél tilos a dohányzás. Az érvényes előírásokat figyelembe kell venni.

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

A 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet szerinti sorszám: 601-015-00-0

Osztályozás: R5, R6, F⁺; R12

Veszélyességi jel: F⁺ rendkívül gyúlékony

Különleges veszélyek tudnivalói:

R5 Hő hatására robbanhat.

R6 Levegővel érintkezve vagy a nélkül is robbanásveszélyes.

R12 Rendkívül gyúlékony.

Biztonsági tanácsok:

S1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

S9 Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó.

S16 Gyújtó forrásoktól távol tartani, tilos a dohányzás.

S23 A keletkező gázt nem szabad belélegezni.

S33 Elektrosztatikus feltöltődés ellen védekezni kell.

S45 Baleset vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

Vonatkozó jogszabályok:

- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és a vonatkozó kormány és miniszteri rendeletek
- 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és a vonatkozó kormány és miniszteri rendeletek
- 25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes r. a munkahelyek kémiai biztonságról
- 44/2000 (XII. 27.) EüM r. a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól
- 14/1998. (XI. 27.) GM rendelet a Gázpalack Biztonsági Szabályzatról

16. EGYÉB ADATOK

Vegyük figyelembe minden vonatkozó szabványt és állami/helyi előírást. Biztosítani kell, hogy a munkatársak ismerjék meg és vegyék figyelembe az acetilén fokozott tűz- és robbanásveszélyességét. Gyakran figyelmen kívül hagyják a zárt térben magas acetilén-koncentráció esetén fellépő fulladásveszélyt, ezért a munkatársak oktatásánál különösen ki kell azt hangsúlyozni.

Mielőtt a terméket valamilyen új folyamatban vagy kísérletnél használnánk, gondosan kell tanulmányozni az anyag összeférhetőségét és a biztonságát.

Tájékoztatásul

Ezek az adatok a terméktulajdonságoknak nem szerződéses biztosítékai. Az ismeretek mai szintjén alapulnak.

További információk

Nemzetközi Kémiai Biztonsági Kártyák (ICSC) 0089

Hommel: Veszélyes anyagok 214. lap

Biztonsági útmutatók, melyek a Linde Gáz Magyarország Zrt. honlapján (www.lindegas.hu) megtalálhatók:

- 3 Oxigénhiány
- 7 Palackkötegek és gázpalackok biztonságos kezelése
- 10 Acetilén kezelése
- 11 Gáztartályok szállítása gépjárművel
- 21 Gázpalackok tárolása